

Werkplan 2024 – G40 Themagroep Armoede & Schulden

1. Inleiding

G40-stedennetwerk

Als G40 steden is er soms sprake van een net andere problematiek (qua inhoud, orde grootte etc.) in vergelijking met de G4 of M50 steden. Juist daarom is er meerwaarde om elkaar te ontmoeten, kennis te delen en waar nodig dat G40 geluid te laten horen. Als G40 gemeenten zien we het als onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om (samen met het Rijk) ons in te zetten op het gebied van armoede en schuldenproblematiek. Nu, nog meer dan ooit, zijn deze thema's van groot belang.

Armoede & Schulden

Voldoende inkomen hebben om rond te komen en mee te kunnen doen in de maatschappij is van essentieel belang. Voor een deel van onze inwoners is deze zekerheid niet aanwezig of heel wankel; bijvoorbeeld omdat zij afhankelijk zijn van een lage uitkering of een beroep uitoefenen met een laag inkomen. Mede door de energiecrisis en de toenemende inflatie zien we ook steeds vaker inwoners met geldzorgen die zich voorheen prima konden redden.

Armoede en schuldenproblematiek zijn een steeds groter wordend probleem in onze samenleving. In de eerste instantie voor de inwoner zelf. Maar ook de gevolgen op andere terreinen. Tal van onderzoeken laten zien wat de gevolgen van armoede(stress) zijn op gebieden als mentale gezondheid en ontwikkeling van kinderen.

2. Introductie van de themagroep A&S

De themagroep is actief op het thema armoede en schuldhulpverlening en valt binnen het G40-Stedennetwerk onder de Sociale pijler.

Meerdere malen door het jaar heen ontmoeten de deelnemers van de themagroep elkaar. Op bestuurlijk niveau vindt er driemaal een bestuurlijke G40 netwerkdag plaats, met werksessies op het gebied van armoede en schulden. Daarnaast worden er vanuit de themagroep jaarlijks 1 a 2 fysieke bestuurlijke bijeenkomsten georganiseerd met een spreker en de mogelijkheid om met elkaar wat langer door te praten over de betreffende thema's.

Op ambtelijk niveau worden er jaarlijks drie fysieke bijeenkomsten georganiseerd over een bepaald thema. Daarnaast vinden er enkele digitale informatieve bijeenkomsten plaats. Tijdens deze bijeenkomsten is er onder andere ruimte om (landelijke) ontwikkelingen te bespreken en succesvolle lokale aanpakken met elkaar te delen. Tevens vinden er drie ambtelijke G40 netwerkdagen plaats gedurende het jaar. In het hoofdstuk planning 2024 van dit werkplan komt dit nog nader aan de orde.

Om alle ontmoetingen mogelijk te maken, en eventuele vervolgacties op te kunnen pakken, werkt de themagroep met een bestuurlijke kerngroep en ambtelijke kerngroep.

Bestuurlijk kerngroep (BK)

Binnen de themagroep is een kernteam van bestuurders gevormd, te weten:

- Rob de Geest - gemeente Deventer – voorzitter
- Nadya Aboyaakoub-Akkouh - gemeente Amersfoort
- Marike de Nobel - gemeente Breda
- Raymond Wanders - gemeente Emmen
- Charif El Idrissi - gemeente Haarlemmermeer
- Annemieke Messelink-Dijkstra - gemeente Lelystad
- Bouke Velzen - gemeente Zoetermeer
- Saskia Lammers – gemeente Eindhoven

Deze bestuurders hebben aangegeven om, namens hun gemeente, een actieve rol binnen deze themagroep te vormen. Om voor de onderwerpen waar de themagroep mee aan de slag gaat hun commitment te verlenen. Maar uiteraard is de G40 Themagroep, groter dan alleen de bestuurlijke kerngroep. Daarmee ook de handreiking en uitnodiging richting de overige bestuurders en hun gemeenten om actief deel te nemen.

Ambtelijke kerngroep (AK)

Het bestuurlijke kernteam wordt ondersteunt door het ambtelijke kernteam van de hiervoor genoemde gemeenten. Dit ambtelijk kernteam heeft (naast het voorbereiden van de eigen bestuurder) onder andere als taken:

- voorbereiden en organiseren van de ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten voor de themagroep.
- voorbereiden van de bestuurlijke kerngroep vergaderingen.
- organiseren van werksessies voor de ambtelijke en bestuurlijke netwerkdagen.
- landelijke ontwikkelingen volgen (eventueel daarvoor bijeenkomsten en projectgroepen bijwonen) en dit delen binnen het bestuurlijke kernteam en de themagroep.

3. Focus van de themagroep A&S

Het belangrijkste doel van het G40-stedennetwerk is het *behartigen van de gezamenlijke belangen* van de G40-steden op diverse beleidsterreinen richting kabinet, Eerste en Tweede Kamer en ministeries. Daarnaast heeft het G40-stedennetwerk ook een belangrijke rol waar het gaat om *kennisuitwisseling*. Het netwerk biedt een breed platform voor kennisuitwisseling tussen de steden onderling en geeft ruimte aan kennisdeling met partners op de diverse beleidsterreinen van het netwerk.

Kennis uitwisseling en ontwikkeling

De themagroep Armoede & Schulden ziet het op de eerste plaats als haar rol om uitwisseling te faciliteren hierop. Dat kan door digitale of live bijeenkomsten rondom een thema te organiseren, door belangrijke rapporten te verspreiden en/of interessante projecten en organisaties voor te stellen/een podium te geven. Maar ook in heel praktische zin; soms kunnen de voorbeeldbeleidsregels van gemeente A, gemeente B direct verder helpen.

Naast kennisuitwisseling wordt er in de themagroep ook gewerkt aan kennisontwikkeling. In samenwerking met Platform 31 wordt er gewerkt aan een actualisatie van de kennisdossiers en een infographic over beeldvorming en taalgebruik bij armoede en schulden. Hierbij worden adviezen opgesteld die gemeenten kunnen benutten om moeilijk bereikbare doelgroepen beter te bereiken. We vinden het als themagroep zelf ook belangrijk om ervaringsdeskundigen te betrekken om dienstverlening nog beter en effectiever te maken.

Gezamenlijke belangen behartigen

Het standpunt van de themagroep rondom lobby is: *"We vinden het belangrijk dat het G40 geluid gedeeld en gehoord wordt."* Vanuit de ambtelijke- en bestuurlijke kerngroep zorgen we er als themagroep voor een nauwe aansluiting bij samenwerkende partners. Door hen uit te nodigen voor onze bijeenkomsten, periodiek contact te hebben en aan te sluiten bij andere landelijke netwerken, zorgen we ervoor dat onze input vroegtijdig wordt meegenomen.

De themagroep werkt vooral samen met de volgende partijen: SZW, Divosa, de NVVK en de VNG. Bestuurlijk zijn we aangesloten bij de commissie PSI en ambtelijk wordt er periodiek deelgenomen aan de strategisch agenda overleggen (SAO) rondom bestaanszekerheid. Binnen het G40-netwerk werken we samen met de Sociale Pijler en aanpalende themagroepen, zoals de themagroep Sterke Keten en themagroep Duurzaamheid.

Lobby

De themagroep ziet het delen van ervaringen op de verschillende speerpunten (zie volgend hoofdstuk) altijd als eerste stap van een lobbyactiviteit. Door met elkaar het gesprek te voeren over wat er goed gaat en waar de knelpunten zitten, kan ook met elkaar besproken worden welke obstakels weggenomen zouden moeten worden. Op basis daarvan kan de conclusie zijn dat er iets nodig is in de lobby richting het Rijk.

Daar waar de belangen/behoefte van de G40 themagroep aansluiten bij bijvoorbeeld die van de VNG en Divosa versterken we elkaar. Daar waar ze (deels) afwijken, zal de themagroep haar eigen koers varen, waarbij uiteraard wel de afstemming met andere netwerken wordt gezocht. Wanneer we vanuit de G40 specifiek een specifiek verhaal willen vertellen, dan benutten we daar de netwerkdagen voor en wordt er een apart werkgroepje gevormd dat hiermee aan de slag gaat. Zoals in 2023 werd gedaan op het thema bestaanszekerheid. We zorgen dat er (mogelijk samen met de themagroep Sterke Keten) een mogelijkheid is voor strategen om elkaar op onze thema's te vinden.

4. Uitgangspunten en aanpak voor 2024

Uitgangspunten

In 2024 staan de volgende drie thema's in de themagroep centraal:

- bestaanszekerheid bieden
- schulden aanpakken
- innovatief werken

De inhoud van het manifest 'Geen pleisters meer' en de herijkte propositie 'De winst van het sociaal domein' staan hierbij centraal. Een ander belangrijk kader is het implementatieplan Aanpak geldzorgen, armoede en schulden van het Ministerie SZW.

Deze drie thema's vormen het uitgangspunt voor de inhoudelijke agenda van de themagroep. Met daarbij uiteraard de kanttekening dat landelijke (politieke) ontwikkelingen, nieuwe regelgeving en/of een crisis zouden kunnen leiden tot andere behoeftes onder de deelnemers voor wat betreft de inhoudelijke agenda. Dit werkplan is daarmee nadrukkelijk een werkdocument dat gaandeweg aangepast kan worden.

Aanpak

De aanpak is daarbij als volgt:

1. vanuit de kerngroep gaan drie gemeenten per thema 'op kop'.
2. er worden door hen tenminste twee sessies georganiseerd over dit thema, waaronder een fysieke bijeenkomst op ambtelijk niveau en een bestuurlijke sessie, al dan niet als werksessie op de bestuurlijke netwerkdagen.
3. vanuit de kennissessies wordt er besproken of en op welke manier er vervolg aangegeven dient te worden. Dat kan in de vorm van lobby op het moment dat gemeenten hier echt iets nodig hebben van het Rijk.

De drie hoofdthema's zijn als volgt verdeeld onder de bestuurders/gemeenten.

- Bestaanszekerheid bieden: gemeente Amersfoort, Breda en Eindhoven
- Schulden aanpakken: gemeente Zoetermeer en Haarlemmermeer
- Innovatief werken: gemeente Deventer, Lelystad en Emmen

Aanvullend hieraan organiseert de secretaris enkele informatieve digitale bijeenkomsten met een spreker en werksessies (met andere themagroepen) voor de ambtelijke netwerkdagen.

5. Thema's voor 2024

Bestaanszekerheid bieden

Inwoners in armoede bieden we (meer) zekerheid van inkomen en een samenhangende ondersteuning op alle levensterreinen. Sub thema's zijn: 1) Inkomensregelingen effectiever maken en vereenvoudigen; 2) Aandacht voor specifieke groepen, zoals jongeren en werkende armen; 3) Geldzorgen in relatie tot andere domeinen, zoals gezondheid, werk en wonen.

Schulden aanpakken

Inwoners die door schulden in een kwetsbare situatie zitten, ondersteunen we vanaf de eerste signalen van een betalingsachterstand met begeleiding en schuldhulp. Sub thema's zijn: 1) Invulling van de begeleiding naar financiële zelfredzaamheid en nazorg n.a.v. de nieuwe schuldenwet. 2) Versterking van de ketensamenwerking. 3) Preventie en vroegsignalering – lessons learned.

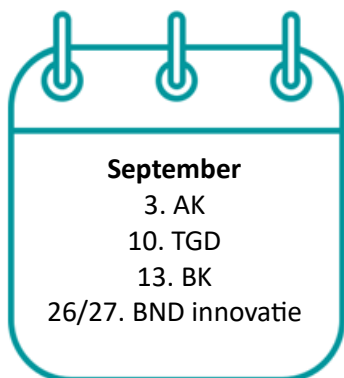
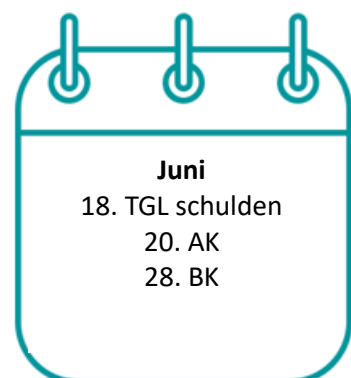
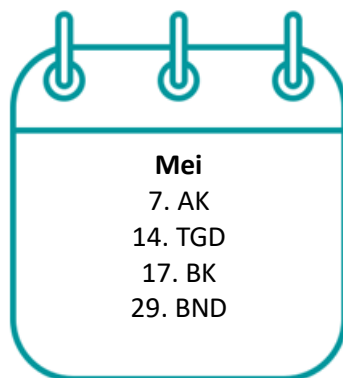
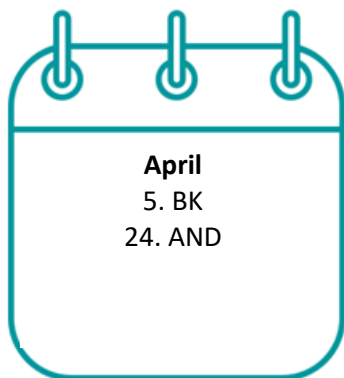
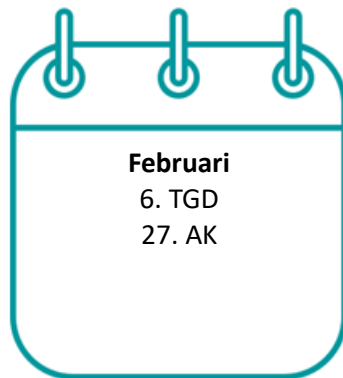
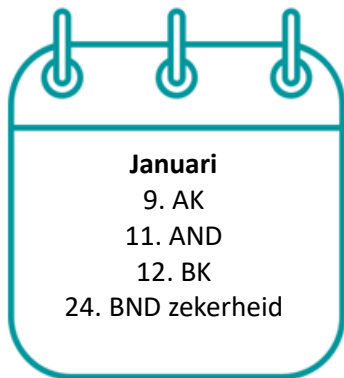
Innovatief werken

We zetten als G40 gemeenten proactief in op innovaties om met elkaar op zoek te gaan naar effectieve aanpakken op het gebied van armoede en schulden. Sub thema's zijn: 1) Data-gedreven werken; 2) Ervaringsdeskundigheid optimaal inzetten; 3) Gratis geld geven in diverse vormen.

Parallel aan deze drie thema's spelen de volgende onderwerpen:

- Beleid van het nieuwe kabinet
- Het landelijke stelsel van het minimum inkomen, toeslagen en de huidige inflatie.
- Vertrouwen in de overheid
- Balans verantwoordelijkheden en samenwerking tussen de Rijksoverheid en gemeenten
- Beeldvorming en taal.
- Stress sensitieve benadering.

6. Jaarplanning 2024

BND: Bestuurlijke netwerkdag
BS: Bestuurlijke sessie
BK: Bestuurlijke kerngroep

AND: Ambtelijke netwerkdag
TGL: Themagroep Live
TGD: Themagroep Digitaal
AK: Ambtelijke kerngroep